

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BiH 2020/2021.

TEMATSKI IZVJEŠTAJ

**SMJERNICE ZA KREIRANJE
OBRAZOVNIH POLITIKA**

Finansira
Evropska unija

**UNAPREĐENJE ISTRAŽIVANJA
TRŽIŠTA RADA**

Izdavač: Federalni zavod za zapošljavanje
71 000 Sarajevo
Đoke Mazalića 3

Telefon: 033/562-900
Fax: 033/208-257
e-mail: info@fzzz.ba
web: www.fzzz.ba

Za izdavača:	Ravnateljica	Helena Lončar
Urednik i koordinator istraživanja:	Rukovodilac Jedinice za analizu tržišta rada, statistiku, monitoring i evaluaciju	Dr.sc.Omer Korjenić
Priprema i obrada:	Stručni saradnik za statistiku	Almir Pinjić
	Stručni saradnik za analizu tržišta rada	Sabina Šantić
Stručni konsultanti:		Dr.sc. Ljiljan Veselinović Dr.sc. Ranko Markuš

Tiraž: 150 primjeraka

Ovaj izvještaj je za potrebe Federalnog zavoda za zapošljavanje izrađen uz tehničku podršku projekta „Unapređenje istraživanja tržišta rada“, koji finansira Evropska unija i provodi konzorcij NIRAS IC Sp. z o.o., GOPA Worldwide Consultants, GOPA mbH Njemačka i Zavod za zapošljavanje Republike Francuske.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost autora i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

(C) 2021 European Commission

Sarajevo, jula 2021. godine

SADRŽAJ

UVOD.....	8
ZAPOŠLJAVANJE U 2020. GODINI.....	14
ZADOVOLJSTVO KVALITETOM KVALIFIKACIJA, ZNANJA I VJEŠTINA RADNIKA.....	14
NOVA ZAPOŠLJAVANJA PO ZANIMANJIMA.....	15
B: Vađenje ruda i kamena.....	15
C: Prerađivačka industrija.....	15
D: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimati- zacija.....	16
E: Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te dje- latnosti sanacije okoliša.....	16
F: Građevinarstvo.....	17
G: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala.....	17
H: Prijevoz i skladištenje.....	18
I: Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo).....	18
J: Informacije i komunikacije.....	19
K: Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja.....	19
L: Poslovanje nekretninama.....	19
M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti.....	19
N: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti.....	20
R: Umjetnost, zabava i rekreacija.....	21
S: Ostale uslužne djelatnosti.....	21
NEDOSTACI RADNIKA ODREĐENOG PROFILA.....	21
PRAKTIČNA NASTAVA ZA STUDENTE I UČENIKE.....	25
PLANOVI ZAPOŠLJAVANJA U 2021. GODINI.....	32
BROJ TRAŽENIH RADNIKA PREMA PROCJENI POSLODAVACA U 2021. GODINI PO DJELATNOSTIMA.....	32
NOVOOTVORENA I UPRAŽNJENA RADNA MJESTA PO ZANIMANJIMA.....	33
B: Vađenje ruda i kamena.....	34
C: Prerađivačka industrija.....	34
D: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klima- tizacija.....	35
E: Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te dje- latnosti sanacije okoliša.....	35
F: Građevinarstvo.....	35
G: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala.....	36
H: Prijevoz i skladištenje.....	37
I: Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo).....	37
J: Informacije i komunikacije.....	38
K: Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja.....	38
L: Poslovanje nekretninama.....	39
M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti.....	39
N: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti.....	40
R: Umjetnost, zabava i rekreacija.....	41
S: Ostale uslužne djelatnosti.....	41
KLJUČNI ZAKLJUČCI.....	46
PREPORUKE.....	49

UVOD

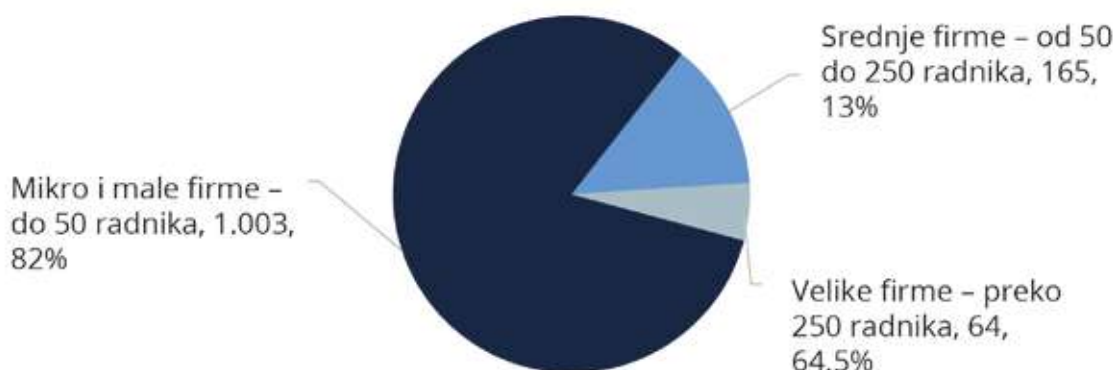

UVOD

U skladu s članom 8. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 41/01, 22/05 i 9/08), istraživanje tržišta rada u Federaciji BiH provodi se kao zajednička aktivnost Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje u cilju dobijanja kvantitativnih i kvalitativnih podataka neophodnih za pružanje adekvatnih informacija o kretanjima na tržištu rada. Cilj istraživanja je da se direktno od poslodavaca prikupe informacije o poslovanju i promjenama u zaposlenosti tokom 2020. godine, iskazanim procjenama poslovanja, potrebama za zapošljavanjem novih ili otpuštanjem postojećih radnika u 2021. godini, kao i njihovoj strukturi po zanimanjima, kvalifikacijama, stručnoj spremi i vještinama. Također, cilj je da se prikupe i drugi relevantni podaci potrebni za sagledavanje kretanja na tržištu rada: način traženja novih radnika i rješavanja viška radnika, reakcija poslodavaca u smislu poslovanja u vrijeme pandemije COVID-19, mogućnosti organizovanja stručne obuke za nezaposlene osobe i učeničke odnosno studentske prakse u okviru poslovnih subjekata, kao i ocjena kvaliteta usluga javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH iz perspektive poslodavaca.

Cilj ovog prilagođenog izvještaja je izdvojiti i detaljnije obraditi nalaze iz glavnog Izvještaja o istraživanju tržišta rada, kako bi se mogli koristiti pri oblikovanju obrazovnih politika i od strane obrazovnih ustanova. Bez sumnje, tržište rada je jedan od važnih faktora prilikom definisanja obrazovnih politika. Važno je naglasiti da i drugi faktori, pored tržišta rada, imaju uticaj na oblikovanje obrazovnih politika. Međutim, ti faktori nisu predmet ovog izvještaja.

Za ispitivanja tržišta rada u Federaciji BiH 2020./2021. korištena je metodologija prošlogodišnjeg istraživanja, te je Federalni zavod za zapošljavanje, na osnovu master uzorka od oko 10.000 poslodavaca, dobivenog iz Porezne uprave Federacije BiH metodom stratificiranog slučajnog uzorka, izdvojio uzorak koji je korišten i prethodne godine, a koji čini 1.288 poslodavaca registrovanih u Federaciji BiH koji su imali pet (5) i više zaposlenih, sortiranih u male, srednje i velike poslodavce po djelatnostima a koji redovno izmiruju obavezne poreze i doprinose. Ova veličina uzorka, za stepen pouzdanosti od 95%, daje rezultate u okviru margine greške od 2,54%.

Grafikon 1. Uzorak prema veličini anketiranih poslodavaca

Prema veličini, od 1.232 poslodavca obuhvaćena anketiranjem, najviše je malih i mikro firmi (81,41%) koje zapošljavaju do 50 radnika, zatim slijede firme srednje veličine (13,39%), dok je velikih poslodavaca, koji zapošljavaju preko 250 radnika, 5,19%.

Prema djelatnosti, najveći procent poslodavaca nalazi se u prerađivačkog industriji (26,1%), a potom slijedi djelatnost trgovine na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (24,7%). Detaljan pregled uzorka prema djelatnosti anketiranih poslodavaca prikazan je u Tabeli 1.

Tabela 1. Uzorak prema djelatnosti anketiranih poslodavaca

Područje	Naziv djelatnosti	Broj	Procent
B	Vađenje ruda i kamena	10	0,8%
C	Prerađivačka industrija	322	26,1%
D	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	0,1%
E	Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	28	2,3%
F	Građevinarstvo	119	9,7%
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	304	24,7%
H	Prijevoz i skladištenje	74	6,0%
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	132	10,7%
J	Informacije i komunikacije	46	3,7%
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	8	0,6%
L	Poslovanje nekretninama	9	0,7%
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	104	8,4%
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	34	2,8%
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	18	1,5%
S	Ostale uslužne djelatnosti	23	1,9%
Ukupno		1.232	100,0%

A black and white photograph of two men in business suits standing in a modern office with large windows. The man on the right is holding a briefcase. A large yellow triangle is overlaid on the left side of the image, containing the title text.

ZAPOŠLJAVANJE U 2020. GODINI

2020. GODINA (retrospektiva)

ZADOVOLJSTVO KVALITETOM KVALIFIKACIJA, ZNANJEM I VJEŠTINAMA RADNIKA (%)

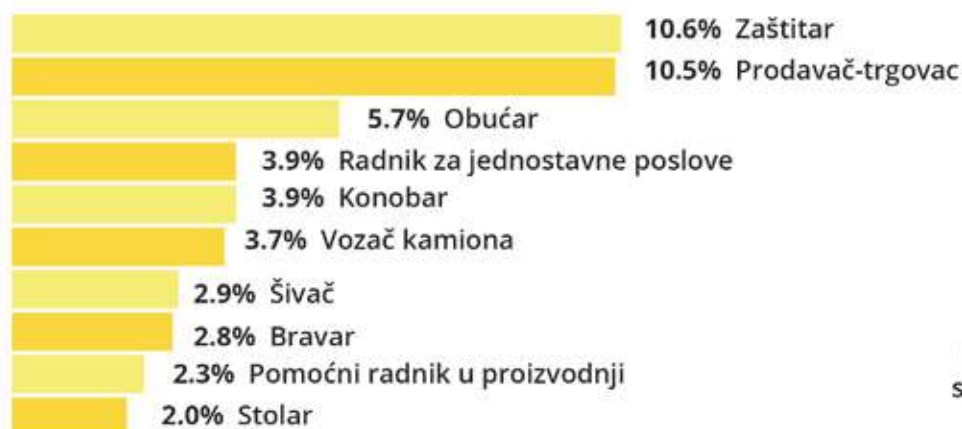

Poslodavci iz industrije

B Vađenje ruda i kamena

su najzadovoljniji kvalitetom kvalifikacija, znanjem i vještinama radnika

NOVA ZAPOŠLJAVANJA PO ZANIMANJIMA (%)

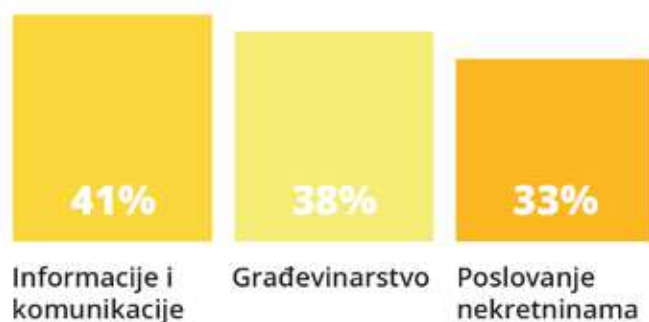

Deset zanimanja činili su

48.3%

ukupno novozaposlenih u svim djelatnostima u 2020. godini

NEDOSTACI RADNIKA ODREĐENOG PROFILA PO DJELATNOSTIMA (%)

24.4%

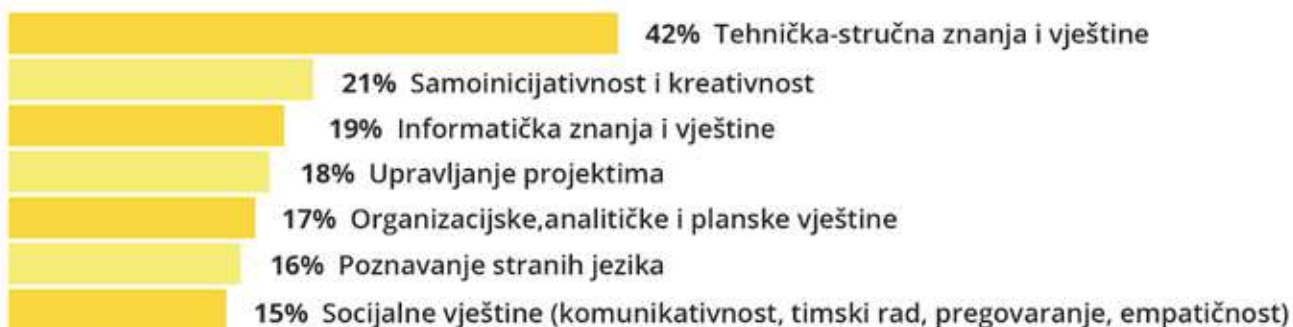
poslodavaca među anketiranim preduzećima ima nedostatak radnika određenog profila

2020. GODINA (retrospektiva)

ZNANJA I VJEŠTINE KOJE NEDOSTAJU KANDIDATIMA (%)

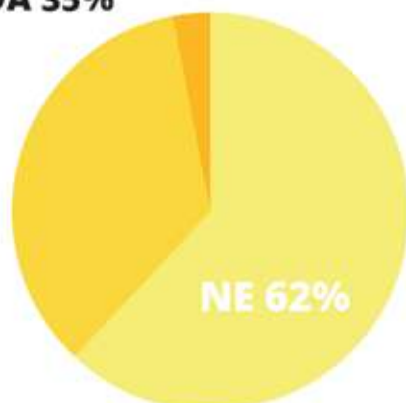
42%

poslodavaca smatra da kandidatima nedostaju tehnička - stručna znanja i vještine

PRAKTIČNA NASTAVA ZA STUDENTE I UČENIKE (%)

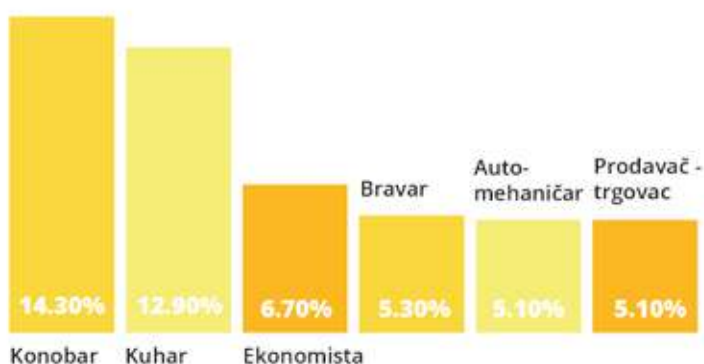
DA 35% **Bez odgovora 3%**

35%

poslodavaca ima mogućnost da primi studente i učenike na praktičnu nastavu

ZANIMANJE ZA KOJE POSLODAVCI MOGU ORGANIZOVATI PRAKTIČNU NASTAVU ILI OBUKU (%)

14.30%

poslodavaca može organizovati praktičnu nastavu ili obuku za zanimanje konobar

ZAPOŠLJAVANJE U 2020. GODINI

ZADOVOLJSTVO KVALITETOM KVALIFIKACIJA, ZNANJA I VJEŠTINA RADNIKA

Najveći procent poslodavaca (82,5%) zadovoljan je kvalitetom kvalifikacija, znanja i vještina radnika sa kojima su poslodavci imali priliku surađivati, dok 14,8% poslodavaca nije zadovoljno.

Tabela 2. Zadovoljstvo kvalitetom kvalifikacija, znanja i vještina radnika sa kojima su poslodavci imali priliku saradivati, pregled po djelatnostima

Područje	Da		Ne		Bez odgovora		Ukupno
B	10	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	10
C	251	78,0%	64	19,9%	7	2,2%	322
D	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1
E	25	89,3%	2	7,1%	1	3,6%	28
F	101	84,9%	16	13,4%	2	1,7%	119
G	253	83,2%	46	15,1%	5	1,6%	304
H	63	85,1%	7	9,5%	4	5,4%	74
I	112	84,8%	16	12,1%	4	3,0%	132
J	35	76,1%	10	21,7%	1	2,2%	46
K	6	75,0%	0	0,0%	2	25,0%	8
L	8	88,9%	1	11,1%	0	0,0%	9
M	90	86,5%	9	8,7%	5	4,8%	104
N	27	79,4%	6	17,6%	1	2,9%	34
R	15	83,3%	3	16,7%	0	0,0%	18
S	20	87,0%	2	8,7%	1	4,3%	23
Ukupno	1017	82,5%	182	14,8%	33	2,7%	1232

Od ukupnog broja poslodavaca koji nisu zadovoljni kvalitetom kvalifikacija, znanja i vještina radnika (182), najveći procent poslodavaca (73,1%) smatra da radnici imaju nedostatak praktičnog rada tokom obrazovanja, dok je na drugom mjestu mišljenje da stečene kvalifikacije ne odgovaraju potrebama (53,8%).

Grafikon 2. Razlozi nezadovoljstva kvalitetom kvalifikacija, znanja i vještina radnika

NOVA ZAPOŠLJAVANJA PO ZANIMANJIMA

U 2020. godini, sljedećih 12 zanimanja je činilo 51,3% novozaposlenih u svim djelatnostima: zaštitar, prodavač-trgovac, obučar, radnik za jednostavne poslove, konobar, vozač kamiona, šivač, bravar, pomoćni radnik u proizvodnji, stolar, obučarski radnik - šivač gornjih dijelova obuće i kuhar.

Tabela 3. Nova zapošljavanja po zanimanjima, pregled za sve djelatnosti

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Zaštitar	589	10,6%	10,6%
Prodavač-trgovac	584	10,5%	21,1%
Obučar	316	5,7%	26,8%
Radnik za jednostavne poslove	219	3,9%	30,7%
Konobar	218	3,9%	34,7%
Vozač kamiona	205	3,7%	38,3%
Šivač	159	2,9%	41,2%
Bravar	157	2,8%	44,0%
Pomoćni radnik u proizvodnji	127	2,3%	46,3%
Stolar	109	2,0%	48,3%
Obučarski radnik - šivač gornjih dijelova obuće	96	1,7%	50,0%
Kuhar	75	1,3%	51,3%

B: Vađenje ruda i kamena

U djelatnosti B zaposleno je ukupno 18 novih radnika, što čini 0,3% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su vozači kamiona i teretnih vozila, ekonomski tehničari i administrativni radnici. Ova četiri zanimanja čine 50,0% svih novozaposlenih radnika u djelatnosti.

Tabela 4. Nova zaposlenja u djelatnosti B, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Vozač kamiona	3	16,7%	16,7%
Vozač teretnog vozila	3	16,7%	33,3%
Ekonomski tehničar	2	11,1%	44,4%
Administrativni radnik	1	5,6%	50,0%
Druga zanimanja	9	50,0%	100,0%
Ukupno	18	100,0%	

C: Prerađivačka industrija

U djelatnosti C zaposleno je ukupno 2.529 novih radnika, što čini 45,5% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su obučari, šivači, radnici za jednostavne poslove, bravari, pomoćni radnici u proizvodnji, stolari, obučarski radnik, vozač kamiona, krojač, krznar i mašinski tehničar. Ova zanimanja čine 51,2% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 5. Nova zaposlenja u djelatnosti C, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Obućar	316	12,5%	12,5%
Šivač	158	6,2%	18,7%
Radnik za jednostavne poslove	157	6,2%	25,0%
Bravar	135	5,3%	30,3%
Pomoćni radnik u proizvodnji	120	4,7%	35,0%
Stolar	100	4,0%	39,0%
Obućarski radnik - šivač gornjih dijelova obuće	96	3,8%	42,8%
Vozač kamiona	67	2,6%	45,4%
Krojač	54	2,1%	47,6%
Krznar	54	2,1%	49,7%
Mašinski tehničar	38	1,5%	51,2%

D: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

U djelatnosti D zaposleno je ukupno 13 novih radnika, što čini 0,2% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su administrativni radnik, bravar i pravnik.

Tabela 6. Nova zaposlenja u djelatnosti D, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Administrativni radnik	3	23,1%	23,1%
Bravar	3	23,1%	46,2%
Pravnik	1	7,7%	53,8%
Druga zanimanja	6	46,2%	100,0%
Ukupno	13	100,0%	

E: Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

U djelatnosti E zaposleno je ukupno 52 nova radnika, što čini 0,9% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su radnik za jednostavne poslove i vodoinstalater. Ova dva zanimanja čine 50,0% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 7. Nova zaposlenja u djelatnosti E, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Radnik za jednostavne poslove	15	28,8%	28,8%
Vodoinstalater	11	21,2%	50,0%
Radnik u održavanju	5	9,6%	59,6%
Automehaničar	1	1,9%	61,5%
Bravar	1	1,9%	63,5%
Direktor	1	1,9%	65,4%

Inženjer šumarstva	1	1,9%	67,3%
Prodavač-trgovac	1	1,9%	69,2%
Referent nabave	1	1,9%	71,2%
Rukovalac građevinskim mašinama	1	1,9%	73,1%
Vozač teretnog vozila	1	1,9%	75,0%
Druga zanimanja	13	25,0%	100,0%
Ukupno	52	100,0%	

F: Građevinarstvo

U djelatnosti F zaposleno je ukupno 472 novih radnika, što čini 8,5% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su građevinski tehničar, vozač kamiona, zidar, radnik za jednostavne poslove, tesar,

armirač, strojarski tehničar, bravar, strojarski inženjer, asfalter i rukovalac građevinskim mašinama. Ova zanimanja čine 51,1% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 8. Nova zaposlenja u djelatnosti F, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Građevinski tehničar	58	12,3%	12,3%
Vozač kamiona	37	7,8%	20,1%
Zidar	32	6,8%	26,9%
Radnik za jednostavne poslove	31	6,6%	33,5%
Tesar	31	6,6%	40,0%
Armirač	14	3,0%	43,0%
Strojarski tehničar	10	2,1%	45,1%
Bravar	8	1,7%	46,8%
Strojarski inženjer	8	1,7%	48,5%
Asfalter	6	1,3%	49,8%
Rukovalac građevinskim mašinama	6	1,3%	51,1%
Ostala zanimanja	231	48,9%	100%
Ukupno	472	100,0%	

G: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala

U djelatnosti G zaposleno je ukupno 1.009 novih radnika, što čini 18,2% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su prodavači – trgovci. Samo ovo zanimanje čini 55,8% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 9. Nova zaposlenja u djelatnosti G, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Prodavač-trgovac	563	55,8%	55,8%
Konobar	149	14,8%	70,6%
Vozač kamiona	53	5,3%	75,8%
Prodavač - trgovac	48	4,8%	80,6%
Skladišni radnik - skladištar - magaziner	29	2,9%	83,4%
Magistar farmacije	27	2,7%	86,1%

Skladišni radnik	16	1,6%	87,7%
Komercijalist	14	1,4%	89,1%
Radnik za jednostavne poslove	11	1,1%	90,2%
Drvodjelja	9	0,9%	91,1%
Ostala zanimanja	90	8,9%	100%
Ukupno	1009	100%	

H: Prijevoz i skladištenje

U djelatnosti H zaposleno je ukupno 126 novih radnika, što čini 2,3% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su vozači (kamiona, teretnog vozila i autobusa). Samo ova tri zanimanja čine 64,3% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 10. Nova zaposlenja u djelatnosti H, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Vozač kamiona	45	35,7%	35,7%
Vozač teretnog vozila	27	21,4%	57,1%
Vozač autobusa	9	7,1%	64,3%
Automehaničar	7	5,6%	69,8%
Referent nabave	6	4,8%	74,6%
Administrativni radnik	5	4,0%	78,6%
Administrativni radnik - službenik	5	4,0%	82,5%
Skladišni radnik	5	4,0%	86,5%
Vozač putničkog automobila	3	2,4%	88,9%
Ekonomista	2	1,6%	90,5%
Konobar	2	1,6%	92,1%
Kuhar	2	1,6%	93,7%
Ekonomski tehničar	1	0,8%	94,4%
Inžinjer drumskog saobraćaja	1	0,8%	95,2%
Prodavač-trgovac	1	0,8%	96,0%
Druga zanimanja	5	4,0%	100,0%
Ukupno	126	100,0%	

I: Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)

U djelatnosti I zaposleno je ukupno 152 nova radnika, što čini 2,7% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su konobari i kuhari. Samo ova dva zanimanja čine 71,7% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 11. Nova zaposlenja u djelatnosti I, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Konobar	59	38,8%	38,8%
Kuhar	50	32,9%	71,7%
Sobarica	13	8,6%	80,3%
Repcionar	3	2,0%	82,2%
Pomoćni kuhar	1	0,7%	82,9%

Čistačica prostorija	1	0,7%	83,6%
Druga zanimanja	25	16,4%	100,0%
Ukupno	152	100,0%	

J: Informacije i komunikacije

U djelatnosti J zaposleno je ukupno 228 novih radnika, što čini 4,1% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su IT developeri, programeri i administratori baze podataka. Ova tri zanimanja čine 54,8% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 12. Nova zaposlenja u djelatnosti J, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
IT Developer	57	25,0%	25,0%
Programer	50	21,9%	46,9%
Administrator baze podataka	18	7,9%	54,8%
Prodavač-trgovac	10	4,4%	59,2%
Informatičar	8	3,5%	62,7%
Administrativni radnik - službenik	2	0,9%	63,6%
Ekonomista	2	0,9%	64,5%
Računovođa	2	0,9%	65,4%
Dizajner	1	0,4%	65,8%
Novinar	1	0,4%	66,2%
Turistički vodič	1	0,4%	66,7%
Druga zanimanja	76	33,3%	100,0%
Ukupno	228	100,0%	

K: Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja

U djelatnosti K nije bilo novih zapošljavanja među anketiranim preduzećima.

L: Poslovanje nekretninama

U djelatnosti L zaposleno je ukupno 6 novih radnika, što čini 0,1% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Jedino zanimanje koje je zaposleno u ovoj djelatnosti je stolar i to šest radnika.

Tabela 13. Nova zaposlenja u djelatnosti L, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Stolar	6	100,0%	100,0%
Ukupno	6	100,0%	

M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti

U djelatnosti M zaposleno je ukupno 65 novih radnika, što čini 1,2% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj

djelatnosti su administrativni radnik, građevinski inženjer, ekonomista, knjigovođa, novinar, ekonomski tehničar, mašinski inženjer, moler i strojarski inženjer. Ova zanimanja čine 55,4% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 14. Nova zaposlenja u djelatnosti M, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Administrativni radnik	7	10,8%	10,8%
Građevinski inženjer	5	7,7%	18,5%
Ekonomista	4	6,2%	24,6%
Knjigovođa	4	6,2%	30,8%
Novinar	4	6,2%	36,9%
Ekonomski tehničar	3	4,6%	41,5%
Mašinski inženjer	3	4,6%	46,2%
Moler	3	4,6%	50,8%
Strojarski inženjer	3	4,6%	55,4%
Arhitekt	2	3,1%	58,5%
Informatičar	2	3,1%	61,5%
Monter stolarije	2	3,1%	64,6%
Pravnik	1	1,5%	66,2%
Rudarski inženjer	1	1,5%	67,7%
Strojarski tehničar	1	1,5%	69,2%
Veterinar	1	1,5%	70,8%
Druga zanimanja	19	29,2%	100,0%
Ukupno	65	100,0%	

N: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti

U djelatnosti N zaposleno je ukupno 667 novih radnika, što čini 12,0% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenije zanimanje u ovoj djelatnosti je zaštitar. Samo ovo zanimanje čini 88,3% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 15. Nova zaposlenja u djelatnosti N, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Zaštitar	589	88,3%	88,3%
Administrator baze podataka	32	4,8%	93,1%
Zavarivač - varilac	15	2,2%	95,4%
Bravar	7	1,0%	96,4%
Elektroinstalater	5	0,7%	97,2%
Radnik za jednostavne poslove	5	0,7%	97,9%
Čistačica prostorija - higijeničarka	5	0,7%	98,7%
Konobar	3	0,4%	99,1%
Kuhar	3	0,4%	99,6%
Administrativni radnik	1	0,1%	99,7%
Ekonomista	1	0,1%	99,9%
Građevinski inženjer	1	0,1%	100,0%
Ukupno	667	100,0%	

R: Umjetnost, zabava i rekreacija

U djelatnosti R zaposleno je ukupno 206 novih radnika, što čini 3,7% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenije zanimanje je operater za unos podataka (90,8%) – svih 187 radnika zaposleno je od strane jednog preduzeća iz ove djelatnosti.

Tabela 16. Nova zaposlenja u djelatnosti R, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Operater za unos podataka	187	90,8%	90,8%
Spasioci na vodi	10	4,9%	95,6%
Redar	5	2,4%	98,1%
Arhitekt	1	0,5%	98,5%
Konobar	1	0,5%	99,0%
Drugo	2	1,0%	100,0%
Ukupno	206	100,0%	

S: Ostale uslužne djelatnosti

U djelatnosti S zaposleno je ukupno 15 novih radnika, što čini 0,3% ukupnog broja novozaposlenih radnika među anketiranim preduzećima. Najzastupljenija zanimanja u ovoj djelatnosti su nastavnik u osnovnom obrazovanju, frizer, kozmetičar i medicinska sestra-tehničar. Samo ova zanimanja čine 60% novozaposlenih u djelatnosti.

Tabela 17. Nova zaposlenja u djelatnosti S, pregled po zanimanjima

Zanimanje	Broj	Procent	Kumulativno
Nastavnik u osnovnom obrazovanju	3	20,0%	20,0%
Frizer	2	13,3%	33,3%
Kozmetičar	2	13,3%	46,7%
Medicinska sestra-tehničar	2	13,3%	60,0%
Psiholog	2	13,3%	73,3%
Administrativni radnik	1	6,7%	80,0%
Druga zanimanja	3	20,0%	100,0%
Ukupno	15	100,0%	

NEDOSTACI RADNIKA ODREĐENOG PROFILA

Procent poslodavaca među anketiranim preduzećima koji ima nedostatak radnika određenog profila iznosi 24,4% (301 poslodavac).

Posmatrano po djelatnostima, taj problem je najizraženiji među poslodavcima koji pripadaju djelatnosti J (informacije i komunikacije). Od ukupnog broja anketiranih preduzeća iz djelatnosti J, čak 41% poslodavaca ima taj problem.

Grafikon 3. Procent poslodavaca u djelatnosti koji imaju nedostatak radnika određenog profila, tj. procent poslodavaca koji imaju problema pri zapošljavanju radnika, u odnosu na ukupan broj anektiranih poslodavaca u djelatnosti

Od ukupnog broja poslodavaca koji su naveli da imaju nedostatak radnika određenog profila (301), najveći procent poslodavaca navodi da probleme pri zapošljavanju ima sa zanimanjima konobari (8% poslodavaca), kuhari (8%), vozači kamiona (6%), bravar (5,6%), tesari (5,6%) i vozači teretnog vozila (5,3%).

Tabela 18. Zanimanja-radna mjesta za koja poslodavci trenutno imaju nedostatak radnika određenog profila zanimanja tj. imaju probleme u procesu zapošljavanja radnika

Zanimanje	Poslodavci koji su iskazali potrebu za određenim zanimanjem	
	Broj	Procent ¹
Konobar	24	8,0%
Kuhar	24	8,0%
Vozač kamiona	18	6,0%
Bravar	17	5,6%
Tesar	17	5,6%
Vozač teretnog vozila	16	5,3%
Stolar	12	4,0%
Zidar	12	4,0%
Armirač	11	3,7%
Građevinski inženjer	10	3,3%
Prodavač-trgovac	10	3,3%
Ekonomista	9	3,0%
Građevinski tehničar	9	3,0%
Komercijalist	9	3,0%
Radnik za jednostavne poslove	9	3,0%
Zavarivač - varilac	8	2,7%
Električar održavanja	7	2,3%
IT Developer	6	2,0%
Informatičar	6	2,0%
Mašinski inženjer	6	2,0%
Pekar	6	2,0%
Prodavač - trgovac	6	2,0%

¹ Od ukupnog broja poslodavaca koji su naveli da imaju nedostatak radnika određenog profila (301)

Napomena: U tabeli su uključena samo zanimanja za koje je više od pet poslodavaca iskazalo potrebu za zapošljavanje

Oko 50% ispitanika koji su naveli da imaju nedostatak radnika određenog profila smatra da su razlozi povezani sa nedostatkom kadra s odgovarajućim radnim iskustvom, nedostatak kadra sa znanjem i vještinama potrebnim za radno mjesto, te nedostatak kadra sa traženim zanimanjem.

Grafikon 4. Razlozi koji su najviše doprinijeli nedostatku radnika određenog profila, procent slaganja poslodavaca sa razlogom nedostatka radnika

Od ukupnog broja poslodavaca koji su naveli da kandidatima nedostaju znanja i vještina (301), 18% poslodavaca smatra da tehnička – stručna znanja i vještine izrazito nedostaju, dok 24% smatra da nedostaju u velikoj mjeri.

Tabela 19. Znanja i vještine koje nedostaju kandidatima

Znanja i vještine	Broj poslodavaca koji su naveli da kandidatima nedostaju znanja i vještine	U kojoj mjeri nedostaju znanja i vještine kandidatima, % poslodavaca					
		Nimalo	Nedostaju u maloj mjeri	Nedostaju u srednjoj mjeri	Nedostaju u velikoj mjeri	Izrazito nedostaju	Bez odgovora
Tehnička – stručna znanja i vještine	301	3%	5%	28%	24%	18%	22%
Informatička znanja i vještine	301	13%	9%	26%	13%	5%	33%
Poznavanje stranih jezika	301	14%	12%	22%	9%	6%	37%
Upravljanje projektima	301	14%	9%	20%	9%	8%	40%
Organizacijske, analitičke i planske vještine	301	12%	10%	22%	12%	5%	39%
Socijalne vještine (komunikativnost, timski rad, pregovaranje, empatičnost)	301	12%	10%	26%	10%	5%	37%
Samoinicijativa i kreativnost	301	9%	10%	25%	11%	10%	36%

Ukoliko se odgovori iz tabele 19 agregiraju, možemo zaključiti da od ukupnog broja poslodavaca koji su naveli da kandidatima nedostaje znanja i vještina (301), značajan procent poslodavaca (42%) smatra da kandidatima nedostaju tehnička odnosno stručna znanja i vještine, a slijedi nedostatak samoinicijative i kreativnosti (21%), informatičkih znanja i vještina (19%), vještina upravljanja projektima (18%), organizacijskih, analitičkih i planskih vještina (17%), poznavanja stranih jezika (16%) i socijalnih vještina (15%).

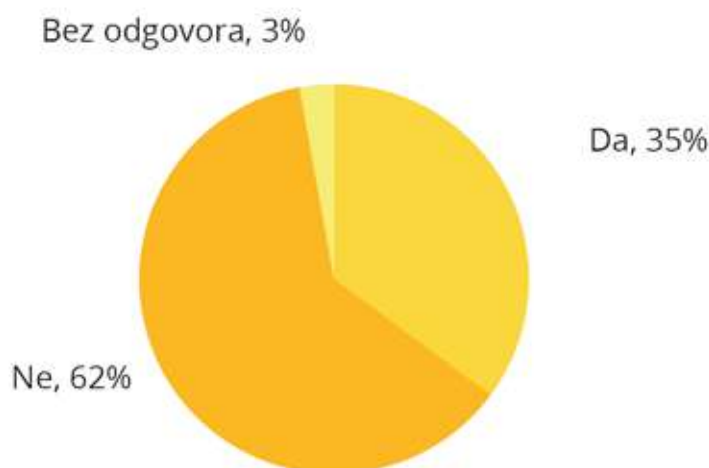

Grafikon 5. Znanja i vještine koja nedostaju kandidatima, procent poslodavaca koji smatraju da navedena znanja i vještine nedostaju u velikoj mjeri ili izrazito nedostaju

PRAKTIČNA NASTAVA ZA STUDENTE I UČENIKE

Od ukupnog broja anketiranih poslodavaca, 433 poslodavca (35%) ima mogućnosti da primi učenike i studente na praktičnu nastavu.

Grafikon 6. Mogućnosti i spremnost (mentor, oprema, prostor, materijali) poslodavaca da prime učenike i studente na praktičnu nastavu

Posmatrano po djelatnostima, a ukoliko iz prikaza izuzmemo djelatnost D zbog malog broja poslodavaca u uzorku, u ostalim uslužnim djelatnostima (S) postoje najveće mogućnosti da se prime studenti i učenici na praktičnu nastavu, a slijede djelatnost E (46,4%) i J (45,7%). Kompletan pregled procenta poslodavaca po djelatnostima koji imaju mogućnosti i spremnost (mentor, oprema, prostor, materijali) poslodavaca da prime učenike i studente na praktičnu nastavu dat je na Grafikonu 7.

* Mali broj poslodavaca u uzorku (1)

Grafikon 7. Mogućnosti i spremnost (mentor, oprema, prostor, materijali) poslodavaca da prime učenike i studente na praktičnu nastavu, pregled po djelatnostima

Tabela 20 daje prikaz zanimanja za koja poslodavci mogu organizovati praktičnu nastavu ili obuku. U tabeli su prikazana zanimanja za koja je više od pet poslodavaca navelo postojanje mogućnosti organizovanja praktične nastave ili obuke. Kao što se može vidjeti iz tabele, postoji širok spektar zanimanja za koja poslodavci mogu organizovati praktičnu nastavu i obuku, te je neophodno uspostaviti bolju saradnju između poslodavaca i obrazovnih institucija kako bi se iskoristile ove mogućnosti.

Tabela 20. Zanimanje za koje poslodavci mogu organizovali praktičnu nastavu ili obuku

Zanimanje	Broj poslodavaca	Procent poslodavaca ¹
Konobar	62	14,3%
Kuhar	56	12,9%
Ekonomista	29	6,7%
Bravar	23	5,3%
Automehaničar	22	5,1%
Prodavač - trgovac	22	5,1%
Ekonomski tehničar	14	3,2%
Krojač	14	3,2%
Pekar	14	3,2%
Informatičar	13	3,0%
Magistar farmacije	13	3,0%
Zavarivač - varilac	12	2,8%
Administrativni radnik	11	2,5%
Farmaceutski tehničar	11	2,5%
Šivač	11	2,5%
Građevinski tehničar	10	2,3%
Mašinski tehničar	10	2,3%
Stolar	10	2,3%
Prodavač - trgovac	9	2,1%
Tesar	9	2,1%
Vodoinstalater	9	2,1%
Zidar	9	2,1%
Elektrotehničar	8	1,8%
Građevinski inženjer	8	1,8%
Mehaničar elektroničar - mehatroničar	8	1,8%
Tekstilni tehničar	8	1,8%
Grafički dizajner	7	1,6%
Pravnik	7	1,6%
Veterinar	7	1,6%
Električar održavanja	6	1,4%
Frizer	6	1,4%
Novinar	6	1,4%
Repcionar	6	1,4%
Zavarivač - varilac	6	1,4%

¹ Od ukupnog broja poslodavaca koji imaju mogućnost da organizuju praktičnu nastavu ili obuku (433)

Od ukupnog broja poslodavaca koji imaju mogućnost da organizuju praktičnu nastavu ili obuku (433), najveći procent poslodavaca (69,3%) spreman je da izdvoji i određenu naknadu. Naknadu do 100 KM spremno je da izdvoji 21,5% poslodavaca, između 101 i 200 KM 27,5% poslodavaca, dok između 201 i 300 KM 17,8%, a više od 300 KM 2,5%. Procent poslodavca koji je spreman da ponudi nešto drugo iznosi 6,5%, a u tu kategoriju poslodavci su najčešće navodili: mogućnost dogovaranja, plaćanje po satu, topli obrok i prijevoz.

Tabela 21. Iznos naknade koju su poslodavci spremni platiti za studente i učenike na obuci

Iznos naknade	Broj poslodavaca	Procent
Bez odgovora	19	4,4%
0 KM	86	19,9%
Do 100 KM	93	21,5%
Između 101 i 200 KM	119	27,5%
Između 201 i 300 KM	77	17,8%
Više od 300 KM	11	2,5%
Drugo	39	6,5%
Ukupno	433	100,0%

PLANOVI ZAPOŠLJAVANJA U 2021. GODINI

2021. GODINA (projekcije)

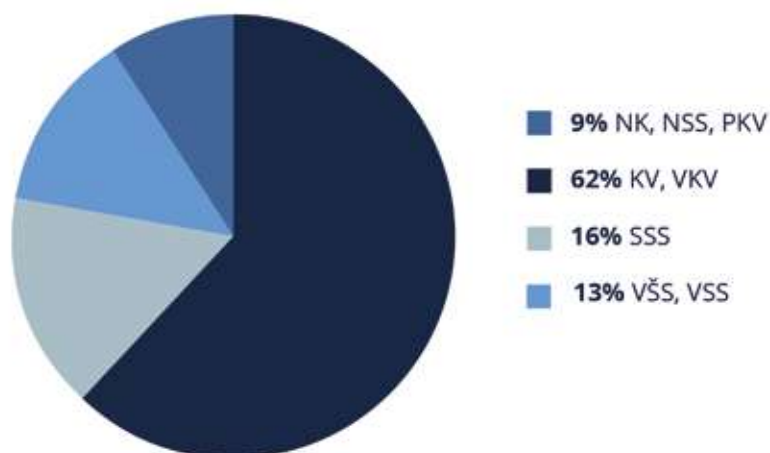
TRAŽENI RADNICI PO DJELATNOSTIMA U 2021. GODINI (%)

43%

radnika će zapošljavati prerađivačka industrija u 2021. godini

ISKAZANE POTREBE ZA RADNICIMA U 2021. GODINI PREMA STRUČNOJ SPREMI (%)

62%

traženih radnika će biti KV i VKV stručne spreme u 2021. godini

ZAPOŠLJAVANJA NOVIH RADNIKA U 2021. GODINI PO DJELATNOSTI (%)

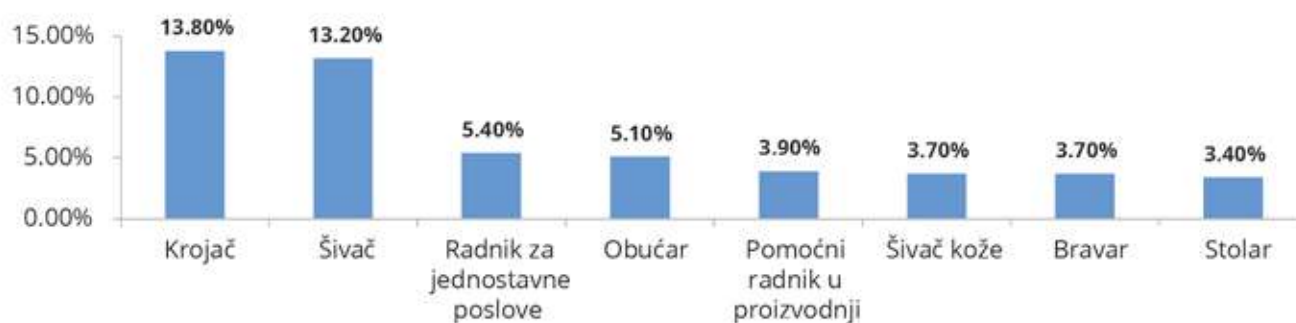

28.5%

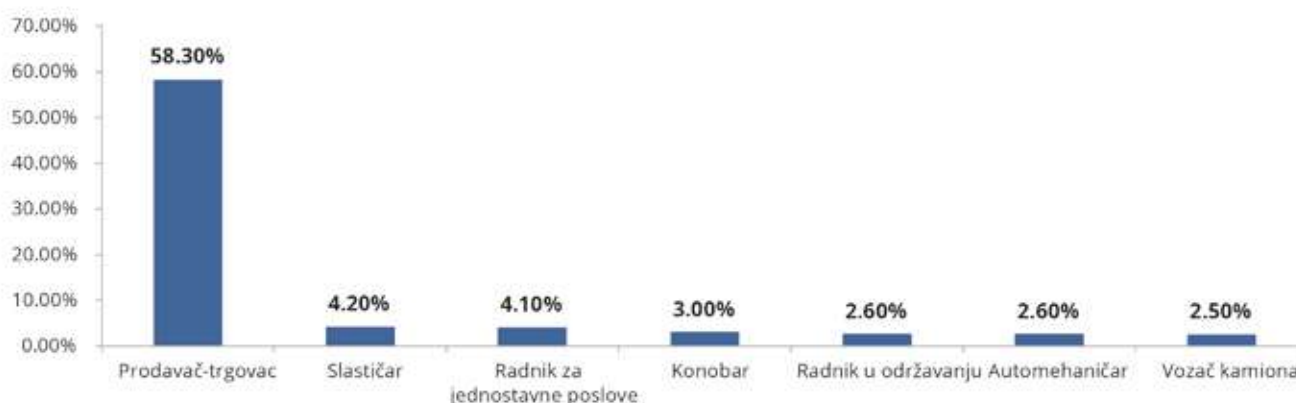
poslodavaca iz prerađivačke industrije ima potrebu za zapošljavanjem novih radnika u 2021. godini

2021. GODINA (projekcije)

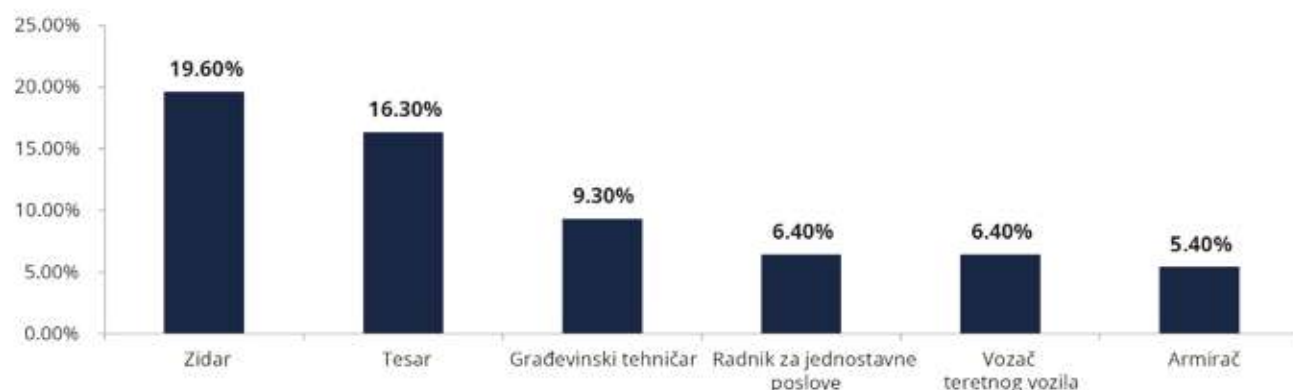
ZANIMANJA SA NAJVEĆOM ISKAZANOM POTRAŽNJOM U PRERAĐIVAČKOJ INDUSTRIJI (%)

ZANIMANJA SA NAJVEĆOM ISKAZANOM POTRAŽNJOM U TRGOVINI NA VELIKO I MALO (%)

ZANIMANJA SA NAJVEĆOM ISKAZANOM POTRAŽNJOM U GRAĐEVINARSTVU (%)

PLANOVI ZAPOŠLJAVANJA U 2021. GODINI

BROJ TRAŽENIH RADNIKA PREMA PROCJENI POSLODAVACA U 2021. GODINI PO DJELATNOSTIMA

Najveće potrebe za novim zapošljavanjem, i to 43%, iskazane su u djelatnosti prerađivačke industrije, što je za 4% više u odnosu na prošlogodišnje istraživanja. Slijede iskazane potrebe u djelatnosti Trgovina sa 22% i djelatnosti Informacije i komunikacije sa 7%, gdje je evidentirano znakovito povećanje sa prošlogodišnjih 90 na 336 procijenjenih potreba za radnicima.

Tabela 22. Broj traženih radnika prema procjeni poslodavaca u 2021. godini po djelatnostima

Djelatnost	Broj traženih radnika	%
B: Vađenje ruda i kamena	106	2,0%
C: Prerađivačka industrija	1.945	43,0%
D: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	8	0,0%
E: Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	27	1,0%
F: Građevinarstvo	312	7,0%
G: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	1.020	22,0%
H: Prijevoz i skladištenje	108	2,0%
I: Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	214	5,0%
J: Informacije i komunikacije	336	7,0%
K: Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	40	1,0%
L: Poslovanje nekretninama	52	1,0%
M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	129	3,0%
N: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	202	4,0%
R: Umjetnost, zabava i rekreacija	32	1,0%
S: Ostale uslužne djelatnosti	29	1,0%
Ukupno	4.560	100,0%

Prema stručnoj spremi, anketirani poslodavci su iskazali najveće potrebe za radnicima sa srednjom stručnom spremom III stepena (KV radnicima), i to 62%. Slijedi potražnja za radnicima srednje stručne spreme IV stepena (SSS) - 16%, te za radnicima visoke stručne spreme (VSS) - 13%.

Tabela 23. Iskazane potrebe za radnicima u 2021. godini prema stručnoj spremi

Stručna sprema	Ukupno	%
NK, NSS, PKV	447	9%
KV, VKV	2819	62%
SSS	707	16%
VŠS, VSS	586	13%
Ukupno	4560	100%

Tabela 24. Zapošljavanja novih radnika u 2021. godini

Djelatnost	Broj poslodavaca koji planira zaposliti nove radnike	Procent
B: Vađenje ruda i kamena	7	1,1%
C: Prerađivačka industrija	182	28,5%
D: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	0,2%
E: Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	11	1,7%
F: Građevinarstvo	72	11,3%
G: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	135	21,1%
H: Prijevoz i skladištenje	39	6,1%
I: Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	71	11,1%
J: Informacije i komunikacije	29	4,5%
K: Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,2%
L: Poslovanje nekretninama	4	0,6%
M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	44	6,9%
N: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	23	3,6%
R: Umjetnost, zabava i rekreacija	9	1,4%
S: Ostale uslužne djelatnosti	11	1,7%
Sve djelatnosti	639	100,0%

NOVOOTVORENA I UPRAŽNJENA RADNA MJESTA PO ZANIMANJIMA

Oko 52% poslodavaca (639 poslodavaca) u 2021. godini planira da zapošljava nove radnike ili ima upražnjena radna mjesta, a nedostajuća radna mjesta iznose 4.560. Poslodavci u 2021. godini planiraju da zapošljavaju sljedećih 12 zanimanja: prodavač – trgovac, krojač, šivač, radnik za jednostavne poslove, konobar, obučar, bravar, kuhar, vozač kamiona, zidar, pomoćni radnik u proizvodnji i zavarivač – varilac. Ova zanimanja čine 51,3% planiranih novih zaposlenja u svim djelatnostima.

Tabela 25. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Prodavač - trgovac	672	14,7%	14,7%
Krojač	269	5,9%	20,6%
Šivač	257	5,6%	26,3%
Radnik za jednostavne poslove	253	5,5%	31,8%
Konobar	191	4,2%	36,0%
Obučar	122	2,7%	38,7%
Bravar	117	2,6%	41,3%
Kuhar	95	2,1%	43,3%
Vozač kamiona	93	2,0%	45,4%
Zidar	91	2,0%	47,4%
Pomoćni radnik u proizvodnji	89	2,0%	49,3%
Zavarivač - varilac	88	1,9%	51,3%

B: Vađenje ruda i kamena

U 2021. godini sedam poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 106, što čini 2,3% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Radnik za jednostavne poslove i bravar predstavljaju dva najčešća zanimanja i čine 57,5% svih novootvorenih i upražnjenih radnih mjesta.

Tabela 26. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti B u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Radnik za jednostavne poslove	35	33,0%	33,0%
Bravar	26	24,5%	57,5%
Zavarivač - varilac	10	9,4%	67,0%
Vozač teretnog vozila	5	4,7%	71,7%
Električar održavanja	4	3,8%	75,5%
Vozač kamiona	4	3,8%	79,2%
Rukovalac građevinskim mašinama	1	0,9%	80,2%
Drugo	21	19,8%	100,0%

C: Prerađivačka industrija

U 2021. godini 182 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 1945, što čini 42,7% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Sljedeća zanimanja čine 52,2% posto radnih mjesta iz djelatnosti: krojač, šivač, radnik za jednostavne poslove, obučar, pomoćni radnik u proizvodnji, šivač kože, bravar i stolar.

Tabela 27. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti C u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Krojač	268	13,8%	13,8%
Šivač	257	13,2%	27,0%
Radnik za jednostavne poslove	105	5,4%	32,4%
Obučar	100	5,1%	37,5%
Pomoćni radnik u proizvodnji	76	3,9%	41,4%
Šivač kože	72	3,7%	45,1%
Bravar	71	3,7%	48,8%
Stolar	67	3,4%	52,2%
Zavarivač - varilac	58	3,0%	55,2%
Mašinski tehničar	50	2,6%	57,8%
Mesar	45	2,3%	60,1%
Prodavač - trgovac	33	1,7%	61,8%
Elektrotehničar	28	1,4%	63,2%
Vozač kamiona	28	1,4%	64,7%
Tapetar	27	1,4%	66,1%
Pakirer	26	1,3%	67,4%
Rukovalac mašinom za brušenje i poliranje drveta	22	1,1%	68,5%

Zidar	22	1,1%	69,7%
Pekar	21	1,1%	70,7%
Ostala zanimanja	569	29,3%	100%

D: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

U 2021. godini jedan poslodavac iz uzorka koji pripada ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 8, što čini 0,2% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Ekonomski tehničar, ekonomista, mašinski inženjer, pravnik i informatičar su zanimanja koja su bila tražena u okviru ove djelatnosti od strane preduzeća koje je iskazalo potrebu za novim radnicima u 2021. godini.

Tabela 28. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti D u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Ekonomski tehničar	3	37,5%	37,5%
Ekonomista	2	25,0%	62,5%
Mašinski inženjer	1	12,5%	75,0%
Pravnik	1	12,5%	87,5%
Informatičar	1	12,5%	100,0%

E: Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

U 2021. godini 11 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 27, što čini 0,6% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Radnik za jednostavne poslove i vozač teretnog vozila čine 55,6% svih novootvorenih i upražnjenih radnih mjesta.

Tabela 29. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti E u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Radnik za jednostavne poslove	12	44,4%	44,4%
Vozač teretnog vozila	3	11,1%	55,6%
Administrativni radnik - službenik	2	7,4%	63,0%
Vodoinstalater	1	3,7%	66,7%
Skladišni radnik - skladištar - magaziner	1	3,7%	70,4%
Računovođa	1	3,7%	74,1%
Drugo (navedite):	7	25,9%	100,0%

F: Građevinarstvo

U 2021. godini 72 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planiraju zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 312, što čini 6,8% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Sljedeća zanimanja čine 51,6% posto radnih mjesta iz djelatnosti: zidar, tesar, građevinski tehničar i radnik za jednostavne poslove.

Tabela 30. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti F u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Zidar	61	19,6%	19,6%
Tesar	51	16,3%	35,9%
Građevinski tehničar	29	9,3%	45,2%
Radnik za jednostavne poslove	20	6,4%	51,6%
Vozač teretnog vozila	20	6,4%	58,0%
Armirač	17	5,4%	63,5%
Vozač kamiona	12	3,8%	67,3%
Pomoćni radnik u proizvodnji	10	3,2%	70,5%
Bravar	9	2,9%	73,4%
Građevinski inženjer	6	1,9%	75,3%
Stolar	5	1,6%	76,9%
Fasader	5	1,6%	78,5%
Električar održavanja	5	1,6%	80,1%
Građevinski inženjer	5	1,6%	81,7%
Elektroinstalater	4	1,3%	83,0%
Rukovatelj građevinskim strojevima	4	1,3%	84,3%
Hidroizolater	4	1,3%	85,6%
Ostala zanimanja	45	14,4%	100%

G: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala

U 2021. godini 135 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 1.020, što čini 22,4% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Prodavač – trgovac je zanimanje sa najvećim iskazanim interesom i čini 58,3% svih novootvorenih i upražnjenih radnih mjesta.

Tabela 31. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti G u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Prodavač - trgovac	595	58,3%	58,3%
Slastičar	43	4,2%	62,5%
Radnik za jednostavne poslove	42	4,1%	66,7%
Konobar	31	3,0%	69,7%
Radnik u održavanju	27	2,6%	72,4%
Automehaničar	27	2,6%	75,0%
Vozač kamiona	25	2,5%	77,5%
Obučar	22	2,2%	79,6%
Komercijalist	17	1,7%	81,3%
Građevinski tehničar	14	1,4%	82,6%
Kuhar	13	1,3%	83,9%
Skladišni radnik	12	1,2%	85,1%
Pakirer	10	1,0%	86,1%
Ostala zanimanja	142	13,9%	100,0%

H: Prijevoz i skladištenje

U 2021. godini 39 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 108, što čini 2,4% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Vozači (kamiona, autobusa, teretnih vozila) predstavljaju zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u ovoj djelatnosti i čine 55,6% svih novootvorenih i upražnjenih radnih mjesta.

Tabela 32. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti H u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Vozač kamiona	24	22,2%	22,2%
Vozač autobusa	22	20,4%	42,6%
Vozač teretnog vozila	14	13,0%	55,6%
Skladišni radnik	10	9,3%	64,8%
Vozač putničkog automobila	9	8,3%	73,1%
Zidar	5	4,6%	77,8%
Ekonomista	3	2,8%	80,6%
Automehaničar	2	1,9%	82,4%
Prodavač - trgovac	2	1,9%	84,3%
Autoelektričar	1	0,9%	85,2%
Armirač	1	0,9%	86,1%
Rukovalac građevinskim mašinama	1	0,9%	87,0%
Komercijalist	1	0,9%	88,0%
Tesar	1	0,9%	88,9%
Menadžer za marketing	1	0,9%	89,8%
Radnik za jednostavne poslove	1	0,9%	90,7%
Ostala zanimanja	10	9,3%	100,0%

I: Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)

U 2021. godini 71 poslodavac iz uzorka koji pripada ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 214, što čini 4,7% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Konobari predstavljaju zanimanje sa najvećom iskazanom potražnjom i čine 58,9% svih novootvorenih i upražnjenih radnih mjesta.

Tabela 33. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti I u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Konobar	126	58,9%	58,9%
Kuhar	56	26,2%	85,0%
Barmen	7	3,3%	88,3%
Pekar	5	2,3%	90,7%
Prodavač - trgovac	2	0,9%	91,6%
Sobarica	2	0,9%	92,5%
Slastičar	1	0,5%	93,0%

Menadžer za marketing	1	0,5%	93,5%
Čistačica prostorija	1	0,5%	93,9%
Pomoćni kuhar	1	0,5%	94,4%
Prodavač - trgovac	1	0,5%	94,9%
Ostala zanimanja	11	5,1%	100,0%

J: Informacije i komunikacije

U 2021. godini 29 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 336, što čini 7,4% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Najtraženije zanimanje u ovoj djelatnosti je informatičar (12,8% svih novootvorenih i upražnjenih radnih mjesta u djelatnosti), a slijede IT developer (8,9%), ekonomista (2,4%), programer (2,1%) i inženjer elektrotehnike (1,8%).

Tabela 34. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti J u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Informatičar	43	12,8%	12,8%
IT Developer	30	8,9%	21,7%
Ekonomista	8	2,4%	24,1%
Programer	7	2,1%	26,2%
Inženjer elektrotehnike	6	1,8%	28,0%
Prodavač - trgovac	2	0,6%	28,6%
Administrativni radnik	2	0,6%	29,2%
Novinar	1	0,3%	29,5%
Kuhar	1	0,3%	29,8%
Web site dizajner	1	0,3%	30,1%
Konobar	1	0,3%	30,4%
Telefonist – call centar operater	0	0,0%	30,4%
Ostala zanimanja	234	69,6%	100,0%

K: Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja

U 2021. godini jedan poslodavac iz uzorka koji pripada ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 40, što čini 0,9% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Prodavač - trgovac i serviser električnih aparata i opreme su zanimanja za kojima je iskazana potreba u ovoj djelatnosti.

Tabela 35. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti K u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Prodavač - trgovac	20	50,0%	50,0%
Serviser električnih aparata i opreme	20	50,0%	100,0%

L: Poslovanje nekretninama

U 2021. godini četiri poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 52, što čini 1,1% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Radnik u održavanju i arhitekt predstavljaju dva zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom i čine 69,2% svih novootvorenih i upražnjenih radnih mjesta u djelatnosti.

Tabela 36. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti L u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Radnik u održavanju	20	38,5%	38,5%
Arhitekt	16	30,8%	69,2%
Tapetar	5	9,6%	78,8%
Stolar	5	9,6%	88,5%
Građevinski inženjer	4	7,7%	96,2%
Konobar	2	3,8%	100,0%

M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti

U 2021. godini 44 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planiraju zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 129, što čini 2,8% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Sljedeća zanimanja čine 51,2% posto radnih mjesta iz djelatnosti: građevinski inženjer, bravar, zavarivač - varilac, mašinski inženjer, ekonomista, hemičar i armirač.

Tabela 37. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti M u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Građevinski inženjer	24	18,6%	18,6%
Bravar	9	7,0%	25,6%
Zavarivač - varilac	9	7,0%	32,6%
Mašinski inženjer	7	5,4%	38,0%
Ekonomista	6	4,7%	42,6%
Hemičar	6	4,7%	47,3%
Armirač	5	3,9%	51,2%
Kuhar	5	3,9%	55,0%
Tesar	5	3,9%	58,9%
Veterinar	4	3,1%	62,0%
Inženjer poljoprivrede - agronom	4	3,1%	65,1%
Dizajner	3	2,3%	67,4%
Inženjer drumskog saobraćaja	2	1,6%	69,0%
Knjigovođa	2	1,6%	70,5%
Ekonomski tehničar	1	0,8%	71,3%
Informatičar	1	0,8%	72,1%
Pravnik	1	0,8%	72,9%
Pomoćni radnik u proizvodnji	1	0,8%	73,6%
Komercijalist	1	0,8%	74,4%

Računovođa	1	0,8%	75,2%
Konobar	1	0,8%	76,0%
Doktor stomatolog - zubar	1	0,8%	76,7%
Elektroinženjer za automatiku	1	0,8%	77,5%
Magistar farmacije	1	0,8%	78,3%
Fizioterapeut	1	0,8%	79,1%
Ostala zanimanja	27	20,9%	100,0%

N: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti

U 2021. godini 23 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 202, što čini 4,4% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Sljedeća zanimanja čine 55,0% posto radnih mjesta iz djelatnosti: zaštitar, telefonist – call centar operater i radnik za jednostavne poslove.

Tabela 38. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti N u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Zaštitar	46	22,8%	22,8%
Telefonist - call centar operater	35	17,3%	40,1%
Radnik za jednostavne poslove	30	14,9%	55,0%
Elektrotehničar	20	9,9%	64,9%
Monter elektronske opreme	12	5,9%	70,8%
Zavarivač - varilac	10	5,0%	75,7%
Rukovalac građevinskim mašinama	8	4,0%	79,7%
Konobar	5	2,5%	82,2%
Automehaničar	4	2,0%	84,2%
Psiholog	4	2,0%	86,1%
Mašinski inženjer	4	2,0%	88,1%
Vozač teretnog vozila	2	1,0%	89,1%
Autolakirer	2	1,0%	90,1%
Elektroinženjer za automatiku	2	1,0%	91,1%
Ekonomista	2	1,0%	92,1%
Turistički vodič	2	1,0%	93,1%
Novinar	2	1,0%	94,1%
Ekonomski tehničar	2	1,0%	95,0%
Čistačica prostorija - higijeničarka	2	1,0%	96,0%
Kuhar	1	0,5%	96,5%
Autolimar	1	0,5%	97,0%
Sanitarni tehničar	1	0,5%	97,5%
Sanitarni inženjer	1	0,5%	98,0%
Ostala zanimanja	4	2,0%	100,0%

R: Umjetnost, zabava i rekreacija

U 2021. godini 9 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 32, što čini 0,7% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Zanimanja koja su najtraženija u ovoj kategoriji su kuhar i konobar.

Tabela 39. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti R u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Kuhar	5	15,6%	15,6%
Konobar	5	15,6%	31,3%
Montažer slike i zvuka	2	6,3%	37,5%
Administrativni radnik	1	3,1%	40,6%
Ekonomista	1	3,1%	43,8%
Ostala zanimanja	18	56,3%	100,0%

S: Ostale uslužne djelatnosti

U 2021. godini 11 poslodavaca iz uzorka koji pripadaju ovoj djelatnosti planira zaposliti nove radnike. Ukupan broj radnih mjesta (novootvorena ili upražnjena) u ovoj djelatnosti iznosi 29, što čini 0,6% od ukupnog planiranog zapošljavanja među anketiranim preduzećima. Sljedeća zanimanja čine 51,7% posto radnih mjesta iz djelatnosti: radnik za jednostavne poslove, serviser električnih aparata i opreme i frizer.

Tabela 40. Zanimanja sa najvećom iskazanom potražnjom u djelatnosti S u 2021. godini

Zanimanje	Broj radnih mjesta	Procent	Kumulativno
Radnik za jednostavne poslove	8	27,6%	27,6%
Serviser električnih aparata i opreme	4	13,8%	41,4%
Frizer	3	10,3%	51,7%
Ekonomista	2	6,9%	58,6%
Ekonomski tehničar	1	3,4%	62,1%
Psiholog	1	3,4%	65,5%
Medicinska sestra odn. tehničar	1	3,4%	69,0%
Kozmetičar	1	3,4%	72,4%
Mašinski inženjer	1	3,4%	75,9%
Ostala zanimanja	7	24,1%	100,0%

KLJUČNI ZAKLJUČCI

ZAKLJUČAK

NOVA ZAPOŠLJAVANJA PO ZANIMANJIMA U 2020. GODINI (%)

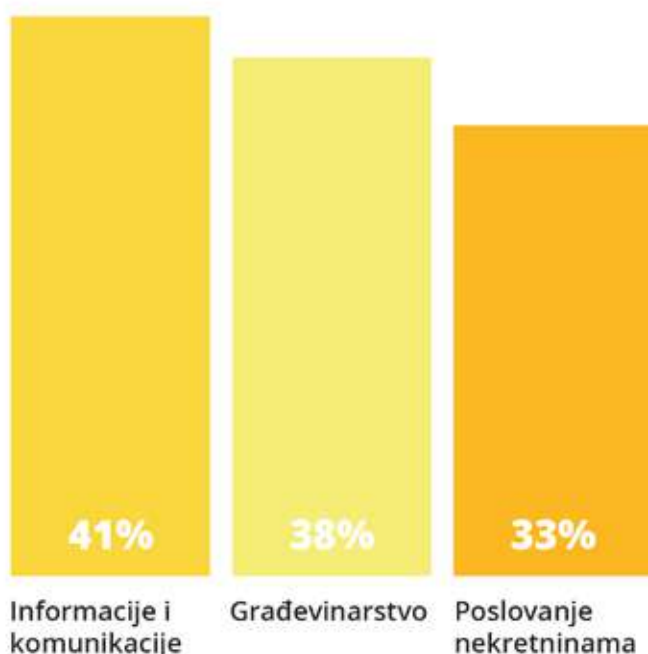

Deset zanimanja
činili su

48.3%

ukupno novozaposlenih u
svim djelatnostima u 2020.
godini

NEDOSTACI RADNIKA ODREĐENOG PROFILA PO DJELATNOSTIMA (%)

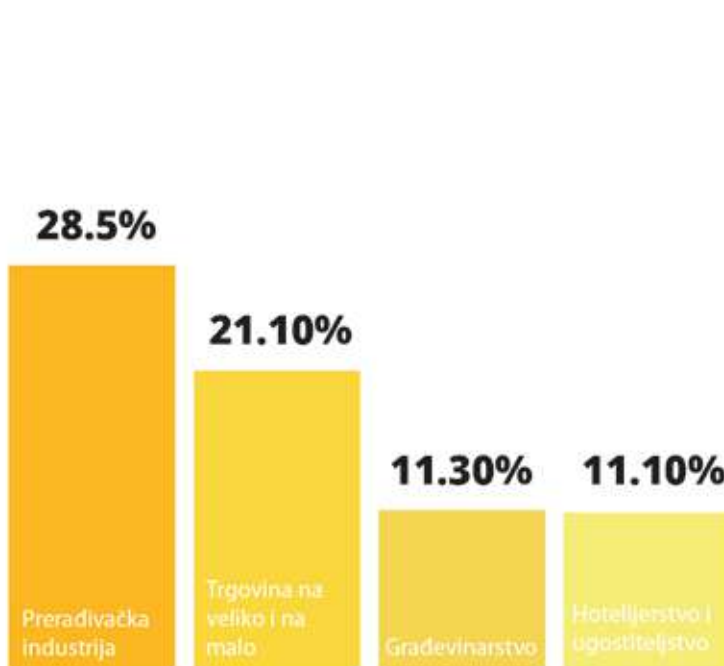

24.4%

poslodavaca među anketiranim
preduzećima ima nedostatak
radnika određenog profila

ZAKLJUČAK

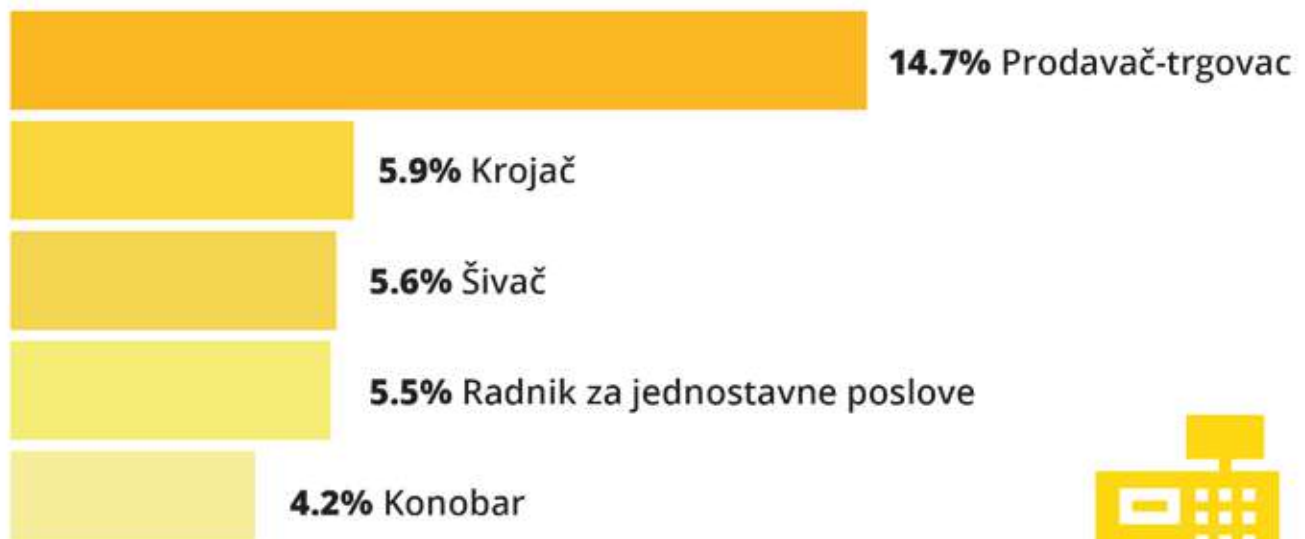
ZAPOŠLJAVANJA NOVIH RADNIKA U 2021. GODINI PO DJELATNOSTI (%)

28.5%

poslodavaca iz prerađivačke industrije ima potrebu za zapošljavanjem novih radnika u 2021. godini

ZANIMANJA SA NAJVEĆOM ISKAZANOM POTRAŽNJOM U 2021. GODINI (%)

14.7%

poslodavaca planira zaposliti prodavača - trgovca u 2021. godini

KLJUČNI ZAKLJUČCI

- Istraživanje koje je provedeno u 2020./2021. godini među poslodavcima sadržavalo je mnoga pitanja čija analiza može dati korisne informacije za potrebe oblikovanja obrazovnih politika. Istraživanje je obuhvatilo 1.232 poslodavaca izabranih metodom stratificiranog slučajnog uzorka iz skoro svih djelatnosti.
- Najveći procent poslodavaca (82,5%) zadovoljan je kvalitetom kvalifikacija, znanja i vještina radnika sa kojima su poslodavci imali priliku surađivati, dok 14,8% poslodavaca nije zadovoljno.
- Od ukupnog broja poslodavaca koji nisu zadovoljni kvalitetom kvalifikacija, znanja i vještina radnika (182), najveći procent poslodavaca (73,1%) smatra da radnici imaju nedostatak praktičnog rada tokom obrazovanja, dok je na drugom mjestu mišljenje da stečene kvalifikacije ne odgovaraju potrebama poslodavaca (53,8%).
- U 2020. godini sljedećih 12 zanimanja je činilo 51,3% novozaposlenih u svim djelatnostima: zaštitar, prodavač - trgovac, obučar, radnik za jednostavne poslove, konobar, vozač kamiona, šivač, bravar, pomoćni radnik u proizvodnji, stolar, obučarski radnik - šivač gornjih dijelova, obuće i kuhar.
- Posmatrano po djelatnostima, najviše novozaposlenih radnika u 2020. godini pripada djelatnosti C (prerađivačka industrija) i čini 45,5%, na drugom mjestu nalazi se djelatnost G (trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala) sa 18,2% novozaposlenih u ovoj djelatnosti. Na trećem mjestu su djelatnost N (administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti) u kojima je zaposleno 12% svih novih radnika, a djelatnost F (građevinarstvo) je na četvrtom mjestu sa 8,5% novozaposlenih.
- Najtraženija zanimanja po djelatnostima su: vozači (djelatnost B), obučari (djelatnost C), administrativni radnik i bravar (djelatnost D), radnik za jednostavne poslove (djelatnost E), građevinski tehničar (djelatnost F), prodavač - trgovac (djelatnost G), vozači (djelatnost H), konobari (djelatnost I), IT developeri i programeri (djelatnost J), administrativni radnik (djelatnost M) i zaštitar (djelatnost N).
- Nedostatak radnika određenog profila izražen je među poslodavcima. Procent poslodavaca među anketiranim preduzećima koji ima nedostatak radnika određenog profila iznosi 24,4% (301 poslodavac). Prisutan je u svim djelatnostima, ali je najveći u djelatnosti J (informacije i komunikacije). Od ukupnog broja anketiranih preduzeća iz djelatnosti J, čak 41% poslodavaca ima taj problem.
- Od ukupnog broja poslodavaca koji su naveli da imaju nedostatak radnika određenog profila (301), najveći procent poslodavaca navodi da probleme pri zapošljavanju ima sa zanimanjima konobari (8% poslodavaca), kuhari (8%), vozači kamiona (6%), bravari (5,6%), tesari (5,6%) i vozači teretnog vozila (5,3%).
- Oko 50% ispitanika koji su naveli da imaju nedostatak radnika određenog profila smatra da su razlozi povezani sa nedostatkom kadra s odgovarajućim radnim iskustvom, nedostatak kadra sa znanjem i vještinama potrebnim za radno mjesto, te nedostatak kadra sa traženim zanimanjem.
- Od ukupnog broja poslodavaca koji su naveli da kandidatima nedostaje znanja i vještina (301), značajan procent poslodavaca (42%) smatra da kandidatima nedostaju tehnička odnosno stručna znanja i vještine, a slijedi nedostatak samoinicijative i kreativnosti (21%), informatičkih znanja i vještina (19%), vještina upravljanja projektima (18%), organizacijskih, analitičkih i planskih vještina (17%), poznavanja stranih jezika (16%) i socijalnih vještina (15%).
- Od ukupnog broja anketiranih poslodavaca, 433 poslodavca (35%) ima mogućnosti da primi učenike i studente na praktičnu nastavu. S obzirom da postoji širok spektar zanimanja za koja poslodavci mogu organizovati praktičnu nastavu i obuku, neophodno je uspostaviti bolju saradnju između poslodavaca i obrazovnih institucija kako bi se iskoristio ovaj potencijal.
- Od ukupnog broja poslodavaca koji imaju mogućnost da organizuju praktičnu nas-

tavu ili obuku (433), najveći procent poslodavaca (69,3%) spreman je da izdvoji i određenu naknadu.

- Najveće potrebe za novim zapošljavanjem u 2021. godini, i to 43%, iskazane su u djelatnosti prerađivačke industrije. Slijede iskazane potrebe u djelatnosti Trgovina sa 22% i djelatnosti Informacije i komunikacije sa 7%.
- Oko 52% poslodavaca (639 poslodavaca) u 2021. godini planira da zapošljava nove radnike ili ima upražnjena radna mjesta, a nedostajuća radna mjesta iznose 4.560. Poslodavci u 2021. godini planiraju da zapošljavaju sljedećih 12 zanimanja: prodavač – trgovac, krojač, šivač, radnik za jednostavne poslove, konobar, obućar, bravar, kuhar, vozač kamiona, zidar, pomoćni radnik u proizvodnji i zavarivač – varilac. Ova zanimanja čine 51,3% poslodavci planiranih novih zaposlenja u svim djelatnostima.
- Najčešća zanimanja za kojima je iskazana potreba u 2021. godini su: radnici za jednostavne poslove (djelatnost B), krojači i šivači (djelatnost C), ekonomski tehničar (djelatnost D), radnik za jednostavne poslove (djelatnost E), zidar (djelatnost F), prodavač – trgovac (djelatnost G), vozači (djelatnost H), konobari (djelatnost I), informatičari (djelatnost J), radnik u održavanju (djelatnost L), građevinski inženjer (djelatnost M), zaštitar (djelatnost N), kuhar i konobar (djelatnost R) i radnik za jednostavne poslove (djelatnost S).

PREPORUKE

PREPORUKE

Preporuka 1

S obzirom da oko 15% poslodavaca nije zadovoljno kvalifikacijama, znanjem i vještinama radnika, uspostaviti saradnju sa poslovnim subjektima kako bi se provela dodatna istraživanja kojima bi se otkrili detaljniji razlozi nezadovoljstva. U tom kontekstu, korisne su i kvantitativne studije, ali kvalitativne studije u formi studije slučaja osigurale bi bolje razumijevanje samog konteksta i načina poboljšanja kvalifikacija, znanja i vještina radnika.

Preporuka 2

Na bazi iskazane spremnosti poslodavaca za organizovanjem praktične nastave za učenike i studente, na lokalnom nivou inicirati pokretanje lokalnih partnerstava i jačanje dijaloga između službi za zapošljavanje, poslodavaca i obrazovnih ustanova, na kojima bi se dogovarala rješenja na lokalnom i kantonalnom nivou u vezi upisne politike, nastavnih planova i programa, organizovanja praktične nastave i obuke odraslih u poslovnim subjektima, kao i druga pitanja vezana za obrazovanje i tržište rada.

Preporuka 3

Razvijati i jačati sistemsko stipendiranje učenika i studenata u oblasti deficitarnih zanimanja na svim nivoima.

Preporuka 4

Kontinuirano širiti i usavršavati materijalne i ljudske kapacitete obrazovnih ustanova kako bi se poboljšale performanse u prenosu potrebnih znanja i vještina, te smanjio nedostatak radnika konkretnog profila kod poslodavaca.

Preporuka 5

Za nezaposlene osobe s nižim kvalifikacijama putem javnih službi za zapošljavanje, u saradnji s obrazovnim ustanovama i poslovnim subjektima, realizirati programe osposobljavanja, stručnog usavršavanja i obrazovanja odraslih u cilju poboljšanja njihove zapošljivosti i u skladu s potrebama tržišta rada.

Preporuka 6

Uspostaviti saradnju između obrazovnih ustanova i poslovne zajednice, kako bi se identifikovali nedostaci u stručnim znanjima kod radne snage i unaprijedili nastavni planovi i programi.

